

Γενικά

Τα προβλήματα που επί σειρά ετών συσσωρεύτηκαν στις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ) και που έγιναν εντονότερα ήδη από το 1979, με την αύξηση των ελλειμμάτων και των δανειακών αναγκών, τις υψηλές επενδύσεις, και την χαμηλή ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, κατέστησαν απαραίτητη τη δημιουργία ενός οργάνου που συστηματικά θα συντονίζει τη λειτουργία των ΔΕΚΟ, θα μελετά και θα ελέγχει τον περιορισμό και την ορθολογικοποίηση δαπανών και επενδύσεων, και θα προτείνει μέτρα για την οριστική και μακροπρόθεσμη εξυγίανσή τους.

Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε τον Αύγουστο του 1985 στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας μια αυτοτελής υπηρεσία η Γενική Γραμματεία ΔΕΚΟ με στόχο την παρακολούθηση της λειτουργίας των 53 ΔΕΚΟ τις οποίες εποπτεύει και την επεξεργασία και εφαρμογή ενός συνολικού προγράμματος εξυγίανσής τους.

Η πρακτική δραστηριότητα της Γ.Γ. ΔΕΚΟ αναπτύσσεται μεσοπρόθεσμα με βάση τρεις άξονες εργασίας:

1. Παρακολούθηση της Ζωής και της Ανάπτυξης των ΔΕΚΟ

Σε αυτό τον άξονα εργασίας η Γενική Γραμματεία δημιουργεί μηχανισμούς καταγραφής, εντάσσοντας μέσα σε ένα ευρύτερο σχέδιο λογικής και σχεδιασμού, όλα τα τρέχοντα θέματα των ΔΕΚΟ που κατά βάση αποτελούνται από τα πενταετή προγράμματα ανάπτυξης, τους οικονομικούς προϋπολογισμούς και όλα εκείνα τα στοιχεία που συνθέτουν την οικονομική τους κατάσταση.

2. Προσπάθεια Οικονομικής Εξυγίανσης των ΔΕΚΟ

Σε αυτό τον άξονα εργασίας η Γενική Γραμματεία θα προωθεί την ιδέα της οικονομικής εξυγίανσης των ΔΕΚΟ χρησιμοποιώντας τα εξής μέσα:

- Την έγκριση των Ετήσιων Προϋπολογισμών που γίνεται αφορμή σοβαρών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών με τις ΔΕΚΟ και παράλληλο περιορισμό της δυνατότητας υποβολής αναθεωρημένων προϋπολογισμών.
- Τα Προγράμματα Επενδύσεων που γίνονται αντικείμενα ιδιαίτερης προσοχής με σκοπό την ένταξή της σε ένα στρατηγικό πρόγραμμα ανάπτυξης και την μέγιστη δυνατή απορροφητικότητα των πιστώσεων για επενδύσεις.

- Την Τήρηση των Μεγεθών των Ετήσιων Προϋπολογισμών που είναι ένα πρόσθετο μέτρο για την οικονομική εξυγίανση των επιχειρήσεων και προϋποθέτει:
 - . Το σεβασμό της εισοδηματικής πολιτικής, την έγκαιρη παρέμβαση στα τιμολόγια, που η μεταβολή τους πρέπει να είναι επιστημονικά θεμελιωμένη, και την επαλήθευση γενικά των προϋποθέσεων βάσει των οποίων έγινε αποδεκτός ο προϋπολογισμός.
- Την Επεξεργασία των Προτάσεων που υποβάλλουν στην Γενική Γραμματεία οι Διοικήσεις και οι ηγεσίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.
- Τον Προσδιορισμό των Μεγεθών του Κοινωνικού Ισολογισμού που θα καταστήσει δυνατή η αντικειμενοποίηση της οικονομικής κατάστασης των ΔΕΚΟ.
- Τον δανεισμό των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών όπου θα καταβληθεί προσπάθεια αποκάλυψης όλων των πλευρών που αφορούν τα πάσης φύσεως δάνεια και δυνατότητα παρέμβασης προς όφελος των επιχειρήσεων.

3. Εφαρμογή Προγραμμάτων και Χρησιμοποίηση Στόχων

Κύριος σκοπός της εργασίας σε αυτό τον άξονα είναι η υποβοήθηση και εποικοδομητική παρέμβαση της Γ.Γ. ΔΕΚΟ στα ουσιαστικά προβλήματα των ΔΕΚΟ που μπορούν να θεωρηθούν είτε ότι αφορούν μία συγκεκριμένη επιχείρηση ή πολλές ή και όλες τις επιχειρήσεις συνολικά.

Μέσα για την ανάπτυξη της εργασίας σε αυτό τον άξονα είναι:

- Η διατύπωση συγκεκριμένης πολιτικής κατά Επιχείρηση ή Ομάδα Επιχειρήσεων με εξειδικευμένα μεσοπρόθεσμα προγράμματα και σχεδιασμούς στρατηγικής σημασίας.
Διαμόρφωση σαφώς καθορισμένων στόχων σύμφωνα με τα εθνικά συμφέροντα, διατυπωμένων και συμφωνημένων με τις διοικήσεις και τα συνδικάτα των επιχειρήσεων.
- Η διαμόρφωση συστημάτων και διαδικασιών επιχειρησιακών σχεδιασμών - προγραμμάτων και Επιχειρήσεων.
- Η αναζήτηση νέων - προτύπων συστημάτων οργανωτικών δομών και διαμόρφωση μεταβατικού σταδίου από την σημερινή στη νέα οργανωτική δομή.
- Η κοινωνικοποίηση,
- Συγκεκριμένα προγράμματα εξοικονομήσεων που να αναφέρονται σε συγκεκρι-

κριμένα σημεία του προϋπολογισμού ιδιαίτερα όσον αφορά το κόστος λειτουργίας.

- Απόπειρες μέτρησης της ποιότητας παροχής υπηρεσιών των ΔΕΚΟ και προώθηση απόψεων γύρω από την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.
- Καταγραφή κινήτρων για αυξημένη προσπάθεια και σύνδεσή της με την παραγωγικότητα των ΔΕΚΟ.
- Προώθηση συστημάτων αξιοκρατικής εξέλιξης στελεχών και αξιοκρατία στην ανάθεση καθηκόντων.

Ειδικότερα:

- Α. Κατά τους πρώτους μήνες της λειτουργίας της η Γ.Γ. ΔΕΚΟ επιτέλεσε ήδη ένα σημαντικό πρακτικό έργο κυρίως στον τομέα της περιστολής των δανειακών αναγκών των ΔΕΚΟ καθώς και στη συλλογή πληροφοριών και στην δημιουργία της απαραίτητης υποδομής για την προσπάθεια της γενικότερης και μονιμότερης εξυγίανσης των ΔΕΚΟ. Συγκεκριμένα:
- α. Συστηματική συλλογή κάθε είδους πληροφοριών σχετικά με την λειτουργία των ΔΕΚΟ.
 - β. Έγκριση των προϋπολογισμών των ΔΕΚΟ για το έτος 1986. Εδώ αξίζει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τους αρχικούς προϋπολογισμούς οι δανειακές ανάγκες των ΔΕΚΟ ανερχόνταν συνολικά σε 340 δισ. για το 1986. Η Γ.Γ. ΔΕΚΟ με συνεχείς διαβουλεύσεις με τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων και μετά από επίπονες προσπάθειες περιόρισε το ποσό αυτό στο ύψος των 209 δισ.
 - γ. Καθορισμός για κάθε ΔΕΚΟ του ύψους των δανειακών της αναγκών, των επενδύσεων και του ελλείμματος για το 1986. Μετά τον καθορισμό των παραπάνω στόχων οι ΔΕΚΟ υποχρεώνονται να υποβάλλουν αναμορφωμένο προϋπολογισμό.
 - δ. Παρακολούθηση σε τριμηνιαία βάση των βασικών εξελίξεων του προϋπολογισμού των ΔΕΚΟ (αρχίζοντας από το 1ο τρίμηνο 1986) με τη βοήθεια ειδικών εντύπων που πρέπει να συμπληρωθούν το αργότερο 15 μέρες μετά την παρέλευση του τριμήνου ώστε να εντοπισθούν έγκαιρα τυχόν αποκλίσεις από τα προϋπολογισμένα μεγέθη.
- Β. Η κυρίως διαδικασία για την διαμόρφωση προτάσεων για την εξυγίανση των ΔΕΚΟ ξεκίνησε στις αρχές του 1986 όπου με επιστολή του Υφυπουργού κ. Γ. Παπαντωνίου εκαλούντο οι ΔΕΚΟ να στείλουν εκθέσεις

για την γενικότερη πορεία τους και να απαντήσουν πιο συγκεκριμένα στα παρακάτω ερωτήματα:

α. Υφιστάμενη οικονομική κατάσταση: Το οικονομικό αποτέλεσμα των τελευταίων 3-4 ετών και πώς εξηγείται

Ιδιαίτερα:

1. Πολιτική προσλήψεων, οργάνωση εργασίας και προβλήματα εργατικού δυναμικού.
2. Τιμολογιακή πολιτική σε ότι αφορά το ύψος και την διάρθρωση των τιμών.
3. Πολιτική επενδύσεων και εφαρμογή νέων τεχνολογιών.
4. Σε ποιο βαθμό οι παραπάνω πολιτικές ανταποκρίνονταν σε εμπορικά κριτήρια σε αντίθεση με κριτήρια κοινωνικής πολιτικής.
5. Αξιολόγηση της ευελιξίας και αποτελεσματικότητας του οργανωτικού σχήματος.

β. Προβλέψεις για το μέλλον, σχετικά με την κατάσταση της αγοράς ιδιαίτερα σε ότι αφορά την ζήτηση και τις τιμές για τα επόμενα 3-4 χρόνια. Και πόσο εξαρτώνται αυτά με τις ενέργειες του Οργανισμού;

γ. Εναλλακτικές λύσεις και σχέδια ανάπτυξης του Οργανισμού, με χρονοδιαγράμμα, κοστολόγηση και πιθανή ευαισθησία των αποτελεσμάτων σε σχέση με την εξέλιξη βασικών παραμέτρων.

Το σύνολο σχεδόν των ΔΕΚΟ έστειλε έγκαιρα τις απαντήσεις και έχει ήδη αρχίσει η επεξεργασία τους. Η επεξεργασία γίνεται από ολιγομελείς ομάδες εργασίας που απαρτίζονται από δύο υπαλλήλους του ΥΠΕΘΟ, έναν εκπρόσωπο της επιχείρησης και έναν εκπρόσωπο του εποπτεύοντος Υπουργείου.

Οι ομάδες αυτές καλούνται να διαμορφώσουν σε σύντομο χρονικό διάστημα ολοκληρωμένες προτάσεις που αφορούν όλο το φάσμα της λειτουργίας των ΔΕΚΟ (τιμολόγια, επενδύσεις, οργάνωση, εργασιακές σχέσεις κλπ.).

Οι προτάσεις θα υποβληθούν στην συνέχεια στην κυβέρνηση για να πάρει τις οριστικές αποφάσεις. Πιο συγκεκριμένα η έκθεση για την ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκε ήδη από τις 31.3.86.

Η έκθεση για την εξυγίανση του ΙΚΑ έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.

Από τον Απρίλιο έχουν ήδη συσταθεί και λειτουργούν οι ομάδες εργασίας που μελετούν την εξυγίανση 6 ακόμα ΔΕΚΟ: ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΑΒ, ΕΥΔΑΠ, ΟΣΕ, ΟΑΣ.

Οι αντίστοιχες εκθέσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν και να υποβληθούν στην Κυβέρνηση πριν από το καλοκαίρι.

Τις προτάσεις εξυγίανσης για τις υπόλοιπες ΔΕΚΟ θα επεξεργαστεί η Γ.Γ. ΔΕΚΟ.

Τέλος, την παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων εξυγίανσης που θα αποφασιστούν από την Κυβέρνηση αναμένεται να αναλάβει η Γ.Γ. ΔΕΚΟ είτε στα πλαίσια συμφωνιών με επιχειρήσεις και οργανισμούς είτε με διϋπουργικές επιτροπές που θα αναφέρουν σε τακτά διαστήματα για την πορεία της εξυγίανσης.